

Ο Φ.Ο.Σ. στα μέρη της Φενεάτιδος

Την Πελοπόννησο ο Σύλλογός μας έχει επισκεφτεί λίγες φορές αν και τα ορεινά και άλλα τοπία της είναι πανέμορφα και γνωστά σε όλο τον κόσμο. Το οροπέδιο του Φενεού, γνωστό από την αρχαιότητα, είναι ένα από τα τοπία αυτά περιτριγυριζόμενο από πολλές ψηλές, κατάφυτες με έλατα κορυφές: Ολίγυρτος, Ντουρντουβάνα, Τριανταφυλλιά, Μαδερό, Νησί, Κυλλήνη, Σαϊτάς. Την τελευταία αυτή κορυφή με το αρχαίο όνομα Όρυξις (1.814μ) ανεβήκαμε την Κυριακή 12 Μαρτίου 2023.

Είχε προηγηθεί διανυκτέρευση στο ύπαιθρο, δίπλα στην τεχνητή λίμνη Δόξα που πανέμορφη τις τελευταίες δεκαετίες αποτελεί πόλο έλξης επισκεπτών. Το φράγμα αυτό συγκρατεί τα νερά του ποταμού Όλβιου που τώρα δυστυχώς ονομάζεται από

του ντόπιους Φονιάς. Και είναι αλήθεια ότι η περιοχή εκεί έβριθε από αρχαιολογικά μνημεία και μόνο όσα διασώθηκαν βρίσκονται στο τοπικό Αρχαιολογικό Μουσείο όπου και η περίφημη κεφαλή της Θεάς Υγείας φυλάσσεται. Κατά την αρχαιότητα, στην Φενεάτιδα υπήρχε ομώνυμη λίμνη που σήμερα έχει

σχεδόν αποστραγγιστεί μέσω δύο ορατών καταβόθρων και αποτελεί μια εύφορη πεδιάδα με πλούσια παραγωγή κυρίως σε όσπρια τα οποία εμπορεύονται οι κάτοικοι της περιοχής στους πολυάριθμους επισκέπτες. Την παλαιά Μονή του Αγίου Γεωργίου (1.500 μ.Χ.) επισκεφτήκαμε την πρώτη ημέρα όπου και οι

περισσότεροι γεύτηκαν στο Αρχονταρίκι το γλυκό που γίνεται από τα φύλλα τριαντάφυλλου.

Η πρόγνωση του καιρού ήταν ουσιαστικά απαγορευτική για την πορεία που σκοπεύαμε να ακολουθήσουμε δηλαδή την διάσχιση του όρους Σαϊτάς από το διάσελο μεταξύ του χωριού Λυκούρια και Φενεού έως το χωριό Δάρα. Ίδιο καιρό βιώσαμε και στην διερευνητική εκδρομή που πραγματοποιήσαμε οι υπογράφωντες μερικές ημέρες πριν. Για το λόγο αυτό τελικά η διάσχιση αυτή δεν έγινε. Η ανάβαση στην κορυφή βέβαια επετεύχθη χωρίς βροχή και λίγο πριν αυτή ξεσπάσει σε μπόρα όλοι μπορέσαμε να επιστρέψουμε στο διάσελο αυτό όπου μας περίμενε το λεωφορείο. Η πορεία προς την κορυφή έγινε ουσιαστικά σε χωματόδρομο, σε πυκνό ελατόδασος, έως 100 περίπου πριν την απότομη, γυμνή κορυφή.

Περνώντας από το χωριό Λυκούρια και αφήνοντας αριστερά μας τις πηγές του Λάδωνα και του κλήματος (*Vitis sylvestris*) που μνημονεύει ο περιηγητής Πausanias (3^ο αι. μ.Χ.), που λόγω βροχής δεν επισκεφθήκαμε, φτάσαμε στον περίφημο Δαριώτικο κάμπο που διασχίζει ο παραπόταμος του Λάδωνα, Τράγος. Ο παραπόταμος αυτός έδινε ζωή στον κάμπο με πλούσιες καλλιέργειες μηλοειδών, αμπελιών, αραβοσίτου, τριφυλλιών, κηπευτικών, τώρα όμως κινδυνεύει ουσιαστικά να νεκρωθεί λόγω της μείωσης του νερού που η αποστράγγιση λίμνης που σχηματιζόταν στην περιοχή Χορτούσα έχει επιφέρει. Και είναι πράγματι λυπηρό να βλέπει κανείς αυτήν την κατάσταση που σε ένα βαθμό υπάρχει και στο οροπέδιο του Φενεού που την προηγούμενη ημέρα βρισκόμασταν. Η παρατηρούμενη ενασχόληση του ντόπιου πληθυσμού μόνο με τουριστικές δραστηριότητες (ιππασία,

κωπηλασία, τουριστικά καταλύματα και μονοπάτια) και ουσιαστικά η εγκατάλειψη των δραστηριοτήτων περί την γεωργία και κτηνοτροφία δεν μπορεί να θεωρηθεί ως η καλύτερη λύση. Επίσης, η σχεδόν μη λειτουργία του τοπικού Αρχαιολογικού Μουσείου συντελεί στην ως άνω κατάσταση. Η συλλογή μανιταριών κάποιες εποχές του έτους, αλλά και η παρατήρηση της χλωρίδας και οι εν γένει περιηγήσεις επισκεπτών δεν μπορούν να συμβάλλουν από μόνα τους ουσιαστικά στην περαιτέρω ανάπτυξη της περιοχής.

Οι φοιτητές μας είχαν την ευκαιρία μετά το πλούσιο γεύμα και την κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας του Συλλόγου μας να διασκεδάσουν με παραδοσιακή μουσική μαζί με τους ιδιοκτήτες της ταβέρνας και άλλους κατοίκους από το κοντινό χωριό Δάρα. Τις πίτες για μία ακόμη φορά φρόντισε ο Γεωπόνος, μεταπτυχιακός φοιτητής μας Ανδρέας Ρούσσοσ και τα δύο φλουριά με τα αντίστοιχα δώρα (ορειβατικά μαξιλαράκια υπνόσακου) κέρδισαν οι φοιτητές μας Σοφία Γκρέτση και Βαγγέλης Μαρτίνης.

Με ευχές για μακροήμερευση του Φ.Ο.Σ. Γ.Π.Α., διανύουμε το 8^ο έτος δραστηριοτήτων, και χαρούμενη διάθεση επιστρέψαμε στην Αθήνα.

Επιμέλεια κειμένου

Ν.Γ. Εμμανουήλ, Ομότιμος Καθηγητής

Δρ Ε.Ν. Πάνου, Ε.Δι.Π.

Οι φωτογραφίες επιλέχθηκαν μεταξύ των πολλών που αποτύπωσαν τα μέλη του Φ.Ο.Σ. Γ.Π.Α.: Αγαλόπουλος Νικόλας, Αγγελιουδάκης Θοδωρής, Ιωάννου Ιωάννα, Κουτσολιάκος Παναγιώτης, Κυριάκου Χρήστος, Πάνου Ελένη, Περβολιανάκης Δημήτρης, Πολυμίλης Κώστας.